

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет української філології та журналістики
Кафедра історії української літератури та компаративістики

Дипломна робота
магістра

з теми:

**ЩОДЕННИК ЛЕСЯ ТАНЮКА ЕПОХИ РАННЬОГО
ШІСТДЕСЯТНИЦТВА І «ХРУЩОВСЬКОЇ ВІДЛИГИ»: ІСТОРИКО-
ЛІТЕРАТУРНИЙ АСПЕКТ**

Виконала:
студентка 2 року навчання освітнього
ступеня «магістр» групи FUkr1-M20
спеціальності 035 Філологія (Українська
мова і література)

Трофимюк Олеся Юріївна

Керівник:
Рарицький О. А., доктор філологічних
наук, професор кафедри історії
української літератури та
компаративістики

Рецензент:
Волковинський О.С., доктор
філологічних наук, професор

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. ЩОДЕННИК ЯК ЖАНРОВИЙ РІЗНОВИД ХУДОЖНЬО- ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ ПРОЗИ.....	9
1.1. Типологія жанру щоденника.....	9
1.2. Особливості щоденникової творчості Леся Танюка.....	15
Висновки до розділу.....	23
РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЩОДЕННИКА ЛЕСЯ ТАНЮКА.....	24
2.1. Шістдесятники та шістдесятництво у науковій рецепції письменника.....	24
2.2. Клуб творчої молоді «Сучасник» та його діяльність.....	35
2.3. Мистецькі проблеми у щоденнику.....	48
Висновки до розділу.....	58
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ ЩОДЕННИКОВОЇ ТВОРЧОСТІ ЛЕСЯ ТАНЮКА.....	59
3.1. Метажанрова структура щоденника.....	59
3.2. Заголовок у композиційній структурі щоденника.....	74
Висновки до розділу.....	76
ВИСНОВКИ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79

ВСТУП

В останні роки спостерігається поживлення в царині дослідження нефікційної прози, пов'язане із неопрацьованими джерелами, які з різних причин (переважно цензурно-ідеологічних) зберігалися за кордоном або не могли бути оприлюднені раніше. Сьогодні ми маємо змогу читати опубліковані щоденники Леся Танюка.

Леся Танюк – особистість винятково багатогранна. Його ім'я залишиться в історії театрального мистецтва 1960-1980-х років. Він створив, щоденник у якому є й історія покоління, і хроніка часу – від «хрущовської відлиги» до нашого часу. Танюк був організатором відомого київського КТМ – Клубу Творчої Молоді, в якому зародилось українське шістдесятництво.

Щоденникова творчість письменника стала предметом активного дослідження літературознавцями з початку у XXI ст. Проблемно-тематичні та жанрово-стильові особливості його щоденників розглядали О. Стадніченко та С. Білокінь.

Щоденникова проза Л. Танюка в історії української літератури досі не вивчена адже немає жодного ґрунтовного дослідження на цю тему. Протягом 60-ти років, з 1956 по 2016, Леся Танюк вів щоденникові записи. Вони налічують 200 переплетених зошитів та книг. Перший з яких починається записом від 16 січня 1956 р., останній завершений 2016 р. Щоденників налічує 60 томів, але видано лише 37. Ми фокусуємо свою увагу саме на ранніх щоденниках періоду зародження шістдесятництва та «хрущовської відлиги». Ці записи сприяли реалізації як інтелектуально-моральних запитів, так і літературних, психологічних, соціальних завдань письменника.

О. Галич науково інтерпретував жанрово-стильову специфіку щоденників українських письменників-шістдесятників, діаріуш як формовираження письменника досліджувала К. Танчин.

З'явилася потреба виявлення через текст основної світоглядної позиції майстра слова, потреба детального, комплексного вивчення

функціональності художньо-документального твору під кутом зору творчого феномену, а також аналітичного осмислення типологічної та жанрової своєрідності щоденникової прози Леся Танюка. Проблема феномену діаріуша і визначення його місця в художній системі Л. Танюка залишається актуальною оскільки особливий статус щоденника як домінантної форми філософської, художньої та духовної рефлексії не ставиться під сумнів. Тому, відсутність узагальнюючих праць із цього питання, нерозробленість багатогранної проблеми щоденникознавства очевидні.

Синтетичний аналіз нововведених свідчень зі щоденникових записів письменника і зумовлює **актуальність нашого дослідження.**

Упродовж багатьох років соцреалістичної доби щоденник, зазвичай, вивчався з ідеологічної точки зору. Саме тому його художня специфіка відходила на інший план. Однією з причин тривалого «ігнорування» щоденника було те, що він вміщує в собі художню і публіцистичну складові, а отже має виражений синкретичний характер. Відповідно до заявленої авторської дефініції щоденникові записи передбачають певну типологічну й жанрову структуру. Відносно цього твердження науковці не можуть дійти консенсусу. Це, у свою чергу, зумовлює труднощі у визначенні природи письменницького щоденника. Тож актуальність дослідження визначається потребою з'ясувати типологію діаріуша в історико-літературному контексті. Вважаємо, що широке осмислення історичної, літературно-критичної, загально естетичної та літературознавчої думки дозволить збагнути жанрово-стильову своєрідність творчості шістдесятника, нефікційна проза якого дає для цього повчальний та багатий матеріал.

Дослідження проблеми на матеріалі щоденників (1956-1965 рр.) Л. Танюка є доцільним та актуальним. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Мета дослідження – проаналізувати щоденники «Без купюр» Леся Танюка з позиції вивчення особливостей авторської розповіді, співвіднесеності її змісту з історичними подіями описуваного часу та

визначати жанрову специфіку щоденника, його особливості як жанру художньо-документальної прози, а також простежити зародження шістдесятництва, вплив «хрущовської відлиги». Для досягнення мети ставляться конкретні **завдання**:

- проаналізувати типологічну і жанрову своєрідність щоденникової прози Леся Танюка;
- обґрунтувати образ українських письменників-шістдесятників й образ автора в щоденнику як синкретичне явище;
- продемонструвати суб'єктивно-психологічну оцінку літературного процесу на початку 60-х рр.;
- визначити внесок Леся Танюка у розвиток українського художньо-документального жанру ХХ століття.

Об'єктом дослідження є 7 томів щоденника (1956-1965) Леся Танюка.

Предмет дослідження – типологічні характеристики та жанрово-стильові ознаки щоденникової форми Леся Танюка в українському історико-літературному контексті ХХ століття. Теоретико-методологічну основу дипломної роботи складають праці науковців, зокрема у галузі історії української літератури, теорії, рецептивної естетики, аналітичної психології, літературної критики, філософії, культурології, зокрема Д. Затонського, Л. Тарнашинської, Л. Гінзбург, О. Єгоров, Г. Мержинська, І. Янська, В. Кардіна, М. Чудакова, М. Кузнецова, Н. Банка, А. Тартаковського, А. Л. Гараніна, В. Здоровега, О. Галича, А. Ільків, А. Кочетова, Н. Момот, К. Танчин, Т. Бовсунівська, Н. Ігнатів, Т. Черкашина, М. Бахтін, В. Барахова, П. Басинський, Н. Тамарченко, Ю. Подлубнова, Г. Поспелов та інші.

Для реалізації мети та виконання поставлених завдань використано комплекс **методів** дослідження, а саме:

- порівняльно-історичний (враховує специфіку жанру в діячності, вивчає своєрідності зазначеного періоду в літературі),
- психологічний (з'ясовує внутрішній світ автора, його психології, читацького сприйняття тексту і форми його розкриття, окреслення

- закономірностей художнього мислення письменника, процесу індивідуального несвідомого, образ автора в нефікційній літературі),
- описовий (подає факти генологічної специфіки щоденникових записів їхнього проблемно-тематичного змісту),
  - типологічний (виявляє закономірності розвитку жанру в синхронії),
  - біографічний (аналізує етапи життєвого шляху та їх впливу на художню свідомість письменника),
  - концептуальний (вивчає ключові метаобрази щоденників Леся Танюка),
  - культурно-історичний (спрямований на аналіз своєрідності епохи ХХ ст., громадянської позиції та світогляду автора щоденника, специфіки його культурного оточення).

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше в українському літературознавстві системно вивчено щоденник Леся Танюка в контексті української літератури ХХ століття, потрактовано внесок письменника в розвиток літературної історіографії та української діаріушології з урахуванням новітніх наукових поглядів. Продемонстровано жанрову і типологічну своєрідність щоденникової прози Леся Танюка, визначено структурні частини, які формують жанрову неоднорідність записів. Встановлено особливості жанрової еволюції, стильових домінант та збагачення зображально-виражальних засобів, самобутності творчої індивідуальності автора. Досі не опрацьований щоденниковий матеріал письменника уведено у науковий обіг. З нього знято ідеологічне табу і він заповнює певні прогалини в історії українського шістдесятництва. На підставі поглибленого аналізу нефікційної прози у магістерській роботі обґрунтовано творчо-психологічну функціональність щоденника Л. Танюка, його особистого внеску у розвиток літературно-мистецького шістдесятництва.

Теоретичне значення дослідження полягає в розкритті актуальних та малодосліджених проблем, пов'язаних із осмисленням щоденникової прози

Л. Танюка. Враховуючи новітні наукові погляди, потрактовано ідейно-тематичні, типологічні та жанрові параметри щоденника в історико-літературному контексті. Здійснено спробу системного дослідження виражальних і зображальних аспектів наративу в діаріуші, інтерпретовано їх естетичну єдність у комплексі художніх прийомів творення класичного щоденника.

Практичне значення. Результати, висновки та узагальнення дипломної роботи можуть стати предметом подальшого вивчення порушеної проблеми, а також використовуватися у процесі подальших історико-літературних та теоретичних досліджень художньо-документального жанру, проведення спецкурсів та спецсемінарів, зокрема курс «Українське літературно-мистецьке шістдесятництво». у підготовці підручників і посібників із теорії та історії української літератури, під час читання загальних теоретичних й історико-літературних курсів, написання курсових і магістерських робіт.

Отримані результати є перспективними для наукових студій із проблем жанру та психології творчості. Дослідження спрямоване на збагачення та розбудову історії української літератури новітньої доби. Характеристика художнього світу та виконаний аналіз дозволить повніше досягнути глибини філософської думки Леся Танюка, порушеної ним морально-етичної проблематики українського шістдесятництва.

Особистий внесок здобувача полягає в систематизації та опрацюванні широкого фактичного матеріалу, а також його осмисленні у світлі новітніх методологічних теорій. Робота є самостійним дослідженням, яке репрезентує й узагальнює наукові студії автора, вперше вводить у науковий обіг щоденникові записи Леся Танюка.

Апробація роботи була здійснена на студентській науковій конференції Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка яка відбулась 6 жовтня 2021 року, на тему «Щоденник «Без Курюр» Леся Танюка як метажанрове утворення».

А також наукові конференції на базі інших університетів: «Історичний контекст раннього щоденникового дискурсу Леся Танюка» (18 травня 2021 р. м. Вінниця), «Постать О. Довженка у щоденниковій творчості Леся Танюка» (14-15 травня 2020 р. м. Одеса), «Постать Тараса Шевченка у щоденниковому дискурсі Леся Танюка» (11 березня 2021 р. Ізмаїл).

Структура наукової роботи. Робота складається з трьох розділів, вступу, висновків, списку використаної літератури. Її обсяг без списку використаної літератури становить **78** сторінок комп'ютерного набору. Додається список використаної літератури (**84 позиції**).

ВИСНОВКИ

Художньо-документальна проза – це твори, які поєднують у собі документалістику та художність. Серед різновидів нефікційної прози виокремлюємо декілька, одним із них є щоденник. Жанрова специфіка щоденника полягає в тому, що в ньому у хронологічній послідовності описують важливі події життя митця. Естетичну цілісність щоденникам надає автор. Його роздуми день за днем нанизуються на єдиний стержень, надаючи щоденникам певну, досить умовну, завершеність. Характерними рисами для щоденника є уривчастість, фрагментарність, суб'єктивність оповіді, стилістична різноманітність тощо. Щоденникові записи вмонтовують в себе різножанрові ознаки і створюють цілісну картину буття автора.

Щоденники є дуже цікавим і масштабним жанром (особливо для читача): це щоденне спостереження за собою й оточенням, раз і назавжди зафіксований момент життя, в інтерпретації самого автора. У щоденнику письменник постає як особистість, яка пізнає, фіксує та розмірковує про своє життя та вплив на нього інших чинників.

Щоденник Леся Танюка належить до метажанрових утворень. Режисер вів свій щоденник упродовж майже всього життя, про це свідчить велика кількість опублікованих томів. Щоденникові нотатки містять численні коментарі, додатки, листи, відгуки, документи, тексти творів, лекції, фото, схеми, ілюстрації. У щоденникову композицію вкрапленні листи письменників, статті про них, резекції на книги, спектаклі та багато інших документів, які досить детально окреслюють особливості початку 60-х років ХХ століття.

Особливістю щоденників Л. Танюка є те, що крім фіксації фактів життя, щоденної чи періодичної, вони наповнені коментарями – часом різкими й гострими, з оціночними суб'єктивними відвертими характеристиками людей і подій, глибокими роздумами, сумнівами, домислами, переказом подій, аналізом усього, що відбувалося довкола них.

Варто зазначити, що автор коментує і те, безпосереднім учасником чого він був сам, а також інтерпретує те, про що він знав від інших. Щоденники Л. Танюка дуже детально розкривають період, пов'язаний із зародженням шістдесятництва, у них присутні багато постатей, так чи інакше пов'язаних із цим рухом. Серед тих, кому присвячено чимало записів у щоденнику представники Клубу Творчої Молоді в Києві. Ця організація відіграла ключову роль у розвитку українського літературно-мистецького шістдесятництва. Ціла низка щоденникових записів присвячена КТМ «Сучасник», а саме творчим вечорам, зібраннями, літературним поїздкам.

У щоденнику багато суб'єктивних відвертих оцінок самого автора, що спонукають по-новому переосмислити деякі постаті письменників, політиків, режисерів. У щоденнику Л. Танюк відтворює свій погляд на добу, який відбиває його концептуальне і світоглядне розуміння того, що відбувалось. Однією з найголовніших тем, які розміщені на сторінках щоденника є тема театру і української драматургії, зокрема найбільш яскравих її представників, і роздуми на цю тему самого Танюка.

Для поезики щоденникової творчості Л. Танюка характерна мета жанрова структура щоденника, заголовкові номінації, як елементи інтерпретації щоденника.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банк Н. Нить времени. Дневники и записные книжки советских писателей. Ленинград: Сов. писатель ЛО, 1978. 248 с.
2. Білокінь С. Клуб творчої молоді «Сучасник» (1960–1965) Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 63 с.
3. Білокінь С. Клуб творчої молоді «Сучасник» очима влади. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/85686> (дата звернення:15.07.21).
4. Бовсунівська Т. Жанрові модифікації сучасного роману : монографія. Харків : Деса плюс, 2015. 368 с.
5. Варикаша М. Література non-fiction:поміж фактом і фікцією. *Актуальні проблеми слов'янської філології*. 2010. Випуск XXIII. Частина 3.С. 28-38.
6. Вельможко Я. Ю. Щоденники Олеся Гончара: проблематика, образ автора, стиль. Київ, 2015. С. 1-19.
7. Видашенко Н. І. Щоденники О. Довженка і А. Любченка як феномен української мемуаристики ХХ століття (Змістова парадигма і жанрова природа). Київ, 2014. С. 2-22.
8. Выготский Л. Психология искусства. Москва: Педагогика, 1987. 344 с.
9. Галич О. Г. Документальна література та глобалізаційні процеси у світі : монографія. Луганськ : Резников В. С., 2013. 264 с.
- 10.Галич О. Метажанр у системі вчення про роди та жанри. Вісник Луганського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка. 2009. № 18 (181). С. 25–28.
- 11.Галич О. Театр, драма і драматурги в щоденниковому дискурсі Олеся Гончара. Щоденники Олеся Гончара в парадигмі соціальних комунікацій і літературознавства : колективна монографія. Луганськ : СПД Резніков В.С., 2013.88 с.
- 12.Галич О. У вимірах non fiction : щоденники українських письменників ХХ століття : монографія. Луганськ : Знання, 2008. 200 с.

- 13.Галич О. Українська документалістика на зламі тисячоліть: специфіка, генеза перспективи : монографія. Луганськ, 2001. 224 с.
- 14.Галич О. А. Українська письменницька мемуаристика: природа, еволюція, поетика. Київ, 1991.
- 15.Галич О. Щоденник як мемуарний жанр. *Вісник Запорізького національного університету* №3, 2013 С. 31-36.
- 16.Галич О. Fiction і non fiction у літературі: проблеми теорії та історії. Луганськ : Резніков В. С., 2013. 368 с.
- 17.Гальперин И. Текст как объект лингвистического исследования. Москва : Наука, 1981. 140 с.
- 18.Горячок І. Щоденник як форма самовираження письменника: жанри і типологія. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. Випуск дев'ятий. 2015, С 43-46.
- 19.Гундорова Т.Шістдесятництво: метафора, ім'я, дім. *Коцюбинська М. Мої обрії* : у 2 т. Т. 1. Київ : Дух і Літера, 2004. С. 4–10.
- 20.Дуднік І. Роль щоденникових записів В. Симоненка у формуванні уявлень про образ митця в контексті епохи. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzl_2011_2%282%29__20 (дата звернення: 09.08.21).
- 21.Жиленко І. Homo feriens Київ: Смолоскип, 2011.816 с.
- 22.Жулинський М. Слово театр і доля Леся Танюка. *Слово і час*. 2015 №6. С. 98-101.
- 23.Захаров Б. Нарис історії дисидентського руху в Україні (1956–1987) ; Харківська правозахисна група. Харків : Фоліо, 2003. 144 с.
- 24.Іванюк Б. Жанрологічний словник : Лірика. Чернівці : Рута, 2001. 92 с.
- 25.Ігнат'єва С. Діаріуш як жанр щоденникового дискурсу. URL: https://www.researchgate.net/publication/330852024_DIARIUS_AK_ZAN_R_SODENNIKOVOGO_DISKURSU (дата звернення: 21.08.21).

26. Ільків А.В. Жанр щоденника в українській літературі другої половини ХХ — початку ХХІ століть : автореф. дис. ...канд. філол. наук : спец. 10.01.01. Івано-Франківськ, 2008. 20 с.
27. Ільків А. Інтимний дискурс письменницького епістолярію другої половини ХІХ – початку ХХ століть : монографія. Івано-Франківськ : Фоліант, 2016. 372 с.
28. Колошук Н. Нефікційна література (документалістика) як маргінальне явище мультикультурного процесу сучасності. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/18489> (дата звернення: 07.09.21).
29. Космеда Т.А. Ego і AlterEgo Тараса Шевченка в комунікативному просторі щоденникового дискурсу : монографія. Дрогобич : Коло, 2012. 371 с.
30. Костюк Г. Світ Винниченкових образів та ідей / Григорій Костюк // Українське слово. *Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття*. Київ, 1993. Т. 1. С. 384–402.
31. Коцюбинська М. Вітер з України і наші екзистенційні зусилля. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 30 с.
32. Коцюбинська М. Історія, оркестрована на людські голоси. Екзистенційне значення художньої документалістики для сучасної літератури. Київ: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. 70 с.
33. Коцюбинська М. Мої обрії : в 2 т. Київ : Дух і Літера, 2004. Т. 1. 336 с. ; Т. 2. 386 с.
34. Коцюбинська М. Моральний імператив і виклики часу : промова на випускних урочистостях в Українському Католицькому Університеті. Львів : Вид-во Українського Католицького Ун-ту. 2004. 32 с.
35. Кочетов А. Щоденник О. В. Дружиніна: типологія жанру, поетика, історико-літературний контекст : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.01.02. Херсон, 2006. 22 с.

36. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]
Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1 : А (аба) – Л (лямент). 608 с.
37. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін.
Київ: ВЦ «Академія», 1997. 752 с.
38. Маслянчук Т. Проза Винниченка: проблеми текстології : автореф. дис.
на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.01.09
«Літературне джерелознавство і текстологія». Київ, 2003. 20 с.
39. Матвеева О. Жанрова специфіка літературного щоденника. Теорія
літератури. *Літературознавчі обрії*. Випуск 17. с.41-47.
40. Момот Н. Щоденник Т.Шевченка як творчо-психологічний та
жанровий феномен : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.
філолог. наук : спец. 10.01.01. Кіровоград, 2006. 15 с.
41. Обертас О. Український самвидав: літературна критика та
публіцистика (1960-і – початок 1970-х). / передм. М. Коцюбинської ;
післям. О. Зінкевича. Київ : Смолоскип, 2010. 300 с.
42. Панченко В. Лесь Танюк – кілька життів в одному... URL:
<https://zpu.kr.ua/kultura/1608-les-taniuk-kilka-zhyttiv-v-odnomu> (дата
звернення: 13.09.21).
43. Подлубнова Ю. Метажанры, мегажанры и другие жанровые
образования в русской литературе. Герменевтика литературных
жанров. Ставрополь : Изд-во Ставроп. ун-та, 2007. С. 293–298: URL:
<http://www.proza.ru/2006/01/20-111>(дата звернення:23.10.21).
44. Рарицький О. Мемуарний дискурс шістдесятництва у «Щоденниках»
Олеся Гончара. *Таїни художнього тексту (до проблеми поетики
тексту)* : [зб. наук. пр.]. Вип. 16. Дніпропетровськ : Пороги, 2013. – С.
247–256.
45. Рарицький О. Партитури тексту і духу (Художньо-документальна проза
українських шістдесятників). Київ:Смолоскип, 2016. 488с.
46. Рарицький О. Постать літературознавця Наталі Кузякіної в
мемуарному дискурсі доби. Слово і час. 2013. № 6. С. 69–75.

- 47.Рарицький О. Художньо-документальна проза як метажанр: проблема рецепції та інтерпретації, особливості вияву і функціонування. Слово і час. 2014. № 11. С. 37–48.
- 48.Рарицький О. Шістдесятники і шістдесятництво в мемуарній рецепції та інтерпретації Г. Костюка. *Філологічні семінари*. Парадигма сучасного літературознавства: світовий контекст. Київ : [б. м.], 2013. Вип. 16. С. 250–257.
- 49.Рогожа М. Щоденники Василя Симоненка як джерело дослідження витоків українського шістдесятництва. Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету, 2017, вип. 48. С. 243-247
- 50.Сирко І. Генеза жанру щоденника: історіографічний огляд. Українська мова. 2013. №4. С.93-102. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukrm_2013_4_10 (дата звернення: 04.08.21).
- 51.Скнаріна О. Константні риси документально-художньої прози *Волинь філологічна: текст і контекст. Польська, українська, білоруська та російська літератури в європейському контексті*: зб. наук. пр.. Луцьк: РВВ „Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008.Вип. 6: у 2 ч. Ч.ІІ.С. 139 – 148.
- 52.Соловей Е. Українська філософська лірика : навч. посібн. із спецкурсу. Київ : Юніверс, 1999. 368 с.
- 53.Стадніченко О. Автопортрет шістдесятництва в сучасній українській мемуаристиці (на матеріалі книги спогадів Л. Кореневича «Як по струні безодню...» *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна». Випуск 47. С. 145-148.
- 54.Стадніченко О. Рецензія духовності та антидуховності в епоху шістдесятництва в мемуарах «Як по струні безодню...» Леоніда Кореневича. *Література світу: поетика, ментальність і духовність*. 2015. Вип. 6. С. 335-345.

55. Стадніченко О. Рецензія постаті Олеса Гончара в «Щоденнику» Леся Танюка *Вісник Запорізького національного університету*. 2015. №1. С. 263-268.
56. Стадніченко О. Рецензія постатей письменників і митців у щоденнику «Лінія життя» Л. Танюка. *Вісник Запорізького національного університету*. 2013. №1. С 165-171.
57. Стадніченко О. Щоденник «Лінії Життя» Л. Танюка: 1960-80-ті роки в особах і подіях «Без табу». *Вісник Запорізького національного університету*. 2013. №1. С.105-111.
58. Стахнюк Н. Щоденник письменника: аспекти дослідження. Слово і час. 2012. №7. С.97-104. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/145063> (дата звернення: 16.08.21).
59. Таймазова Л. Мемуарно-щоденникова проза М. Волошина: художня інтерпретація внутрішнього світу особистості : автореф. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.01.02. «Російська література». Сімферополь, 2006. 20 с.
60. Танчин К. Щоденник як форма самовираження письменника: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.06 – теорія літератури. Тернопіль, 2005. 20с.
61. Танюк Л. Лінія життя: (3 щоденників) : У 2 т. Харків: Фоліо, 2004. Т. 1 : 1964-1970. с. 557.
62. Танюк Л. Лінія життя: (3 щоденників) : У 2 т. Харків: Фоліо, 2004. Т. 2. : 1971-1980. С. 558.
63. Танюк Л. Парастаз: Іван Світличний, Алла Горська, Володимир Глухий, Мар'ян Крушельницький. Київ: Сфера, 1998. 146.
64. Танюк Л. Слово. Театр. Життя. Вибране в 3-х томах. Том 3. *ЖИТТЯ*. Київ: «Альтерпрес», 2003. 828 с.; 12 с. іл.
65. Танюк Л. Твори в 60-и томах. Том 4. Щоденники 1959-1960 рр. Київ: «Альтерпрес», 2004. 823с.

- 66.Танюк Л. Твори. В 60-и томах. Том 5. Щоденники 1959-1960 рр. Київ: «Альтерпрес», 2005.808 с.; 12 с. іл.
- 67.Танюк Л. Твори. В 60-и томах. Том 6. Щоденники 1962 р. Київ: «Альтерпрес», 2006. 920 с.
- 68.Танюк Л. Твори. В 60-и томах. Том 7. Щоденники 1963 р. (*січень-червень*). Київ: «Альтерпрес», 2006. 765 с.
- 69.Танюк Л. Твори. В 60-и томах. Том 8. Щоденники 1963 рр. Київ: «Альтерпрес», 2006. 622 с.
- 70.Танюк Л. Твори. В 60-и томах. Том 9. Щоденники 1964 р. Київ: «Альтерпрес», 2006. 888 с.
- 71.Тарнашинська Л. Сюжет Доби: дискурс шістдесятництва в українській літературі ХХ століття. Київ : Академперіодика, 2013. 678 с.
- 72.Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (історико-літературний та поетикальний аспекти). 2-е вид., доповнене. Київ : Смолоскип, 2019. 632 с.
- 73.Черкашина Т. Мемуарно-автобіографічна проза ХХ століття: українська візія : монографія / за наук. ред. О. Галича. Харків : Факт, 2014. 380 с.
- 74.Швець Т. Щоденник Докії Гуменної: типологія жанру історико-літературний контекст Тернопіль, 2017 С. 2-23.
- 75.ASPECTS OF THE DIARY GENRE. Vestnik Bashkirskogo Universiteta. 2015. Vol. 20. No. 3. Pp. 997-1001. URL: <http://bulletin-bsu.com/en/archive/2015/3/43/> (дата звернення: 24.10.21).
- 76.Crisp blue edges : indigenous creative non-fiction / edited by R. Marsden. Penticton : Theytus Books, 2000. 219 p.
- 77.Frammenti d'Italia : le forme narrative della non-fiction, 1990–2005 / A cura di M. Bovo-Romouf e St. Ricciardi. Firenze : F. Cesati, 2006.147 p.
- 78.Genre and women's life writing in early modern England / edited by M. Dowd and J. Eckerle. Aldershot : Ashgate, 2007. 212 p.

79. Going some place : creative non-fiction across Canada / edited by L. van Luven. New York : Corgis Books, 2000. 283 p.
80. Images and reflection : exploring Australian non-fiction / edited by D. McPherson. Melbourne : Oxford University Press, 1994. 218 p.
81. Moshenska C. 'Dear Diary': New Approaches to an Established Genre Colloquium and Workshop. University of Sussex, November 22-23, 2001. URL: https://www.fabula.org/actualites/dear-diary-new-approaches-to-an-established-genre-colloquium-and-workshop_2436.php (дата звернення: 17.08.21).
82. Nichols B. Introduction to documentary. Bloomington : Indiana University Press, 2001. 223 с. 27. p.
83. Women, autobiography, theory : a reader / edited by S. Smith and J. Watson. Madison : Wisconsin University Press, 1998. 526 p.
84. Zimmermann P On the diary as a literary genre. URL: <https://www.eurolitnetwork.com/on-the-diary-as-a-literary-genre-by-peter-zimmermann/> (дата звернення: 02.08.21).